

Cox's Orange – et juleæble

Karsten Hansen: "Ævlerier" – 15 af 15

Cox's Orange

Kong Christian IV forlangte af sine gartnere, at de skulle dyrke citroner og appelsiner i de kongelige haver. Det lykkedes selvfølgelig ikke, men mange mener, at det var allerede i den periode man begyndte at give "anprisningsnavne" til de skønne frugter, man nu en gang havde. Citronæbler, ananasæbler, ferskenæbler, hindbæræbler, jordbæræbler – og naturligvis Orangeæbler.

Alle disse anprisninger krævede jo at kunderne kendte til citroner,

ananas osv. Appelsiner var i 1830, da Richard Cox udsåede de kerner som blev til Cox's Orange, stadig så eksotisk en frugt at Orangenavnet til det nye æble var en rigtig god anprisning. Cox havde i mange år ejet bryghuset "The black Eagle Brewery", men som pensionist og velhaver brugte han tid på stilfærdigt havebrug. I dag er der ikke stille i Cox's have for den er nærmeste nabo til Heathrow lufthavn i det vestlige London. Cox's Orange blev ikke berømt fra begyndelsen og da Cox døde i 1845 var han ikke vidende om at hans æble skulle blive en verdenssucces.

Det gode æble kom til Danmark omkring 1867 og fra 1900- 1960 var Cox Orange det absolut mest dyrkede danske æble. Kun Ingrid Marie kunne blande sig i kapløbet om det danske æblemarked. Ingrid Marie er opstået af en kerne fra Cox's orange – så det bliver i familien!! Træet er usundt og meget krævende. Det er modtageligt for stort set alle de sygdomme som findes og trives kun i varme områder med god læ og let jord. Det skal altså ikke dyrkes i Nordjylland – men gør det nu bare alligevel for Cox's Orange smager vidunderligt. Et ikke så stort, fladrundt, gulbrunt æble som plukkes sidst i september og holder sig fint til jul. Næsten alle danskere med lidt livserfaring husker Cox's Orange som en fast del af julefejringen. Fine pudsede æbler i en fin skål til en fin fest. Vi skal langt op i velfærdstiden før de rigtige appelsiner kom til at fylde så meget i frugtskålen til jul, at der ikke længere var plads til Cox's Orange.

Glædelig jul til alle fra Wøldikes haves venner og tak til dem som læste med hen over efteråret.